

DOSAR NR.25150/3/2008

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
DECIZIA CIVILĂ NR.1597
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 15 06 2009
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE: VOICU RODICA
JUDECĂTOR: HORTOLOMEI VICTOR
JUDECĂTOR: GRECU GHEORGHE
GREFIER: CONSTANTIN DOINA

Pe rol soluționarea recursului declarat de recurentul reclamant **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, împotriva sentinței civile nr.3143/19 11 2008 pronunțată de Tribunalul București – Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr.25150/3/2008, în contradictoriu cu intimatul pârât **VILĂU ADRIAN IOAN**.

La apelul nominal făcut în ședință publică au răspuns recurentul reclamant CNSAS prin consilier juridic în baza delegației de reprezentare depusă la fila 11 dosar, intimatul pârât Vilău Adrian Ioan personal.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Intimatul pârât Vilău Ioan Adrian depune întâmpinare, o copie comunicând reprezentantului recurentului.

Părțile, având pe rând cuvântul, declară că nu mai au alte cereri de formulat sau probe de administrat.

Nemaifiind alte cereri de formulat sau probe de administrat, constatând încheiată cercetarea judecătorească, instanța acordă cuvântul pe cererea de recurs.

Recurentul reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, modificarea în tot a hotărârii recurate și, admitând acțiunea, să se rețină existența calității de colaborator al securității în ceea ce îl privește pe intimatul pârât, având în vedere înscrisurile depuse la dosar și dispozițiile art.2 lit.b) și art.11 din OUG nr.24/2008.

Intimatul pârât Vilău Ioan Adrian solicită respingerea recursului și menținerea ca temeinică și legală a hotărârii pronunțate de instanța de fond, pentru motivele din întâmpinare. Conform actelor depuse la dosar, nu a avut calitatea de colaborator al securității, nu a făcut poliție politică, a avut sentimente patriotice.

Curtea reține recursul spre soluționare.

CURTEA

Asupra recursului de față, deliberând în condițiile art.256 Cod procedură civilă , constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată la data de 24.06.2008 la Tribunalul București - Contencios Administrativ și Fiscal reclamantul CNSAS a chemat în judecată pe pârâțul Vilău Ioan Adrian, pentru ca prin sentința ce se va pronunța să se constate calitatea pârâțului de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii s-a arătat că pârâțul a candidat la funcția de primar general al Municipiului București, fapt pentru care a fost verificat în temeiul disp. art.3 lit.h din OUG 24/2008.

A arătat reclamantul că pârâțul a fost recrutat în 28.02.1984 din rândul studenților de la Facultatea de Drept, pentru a face parte din rețeaua de Securitate Informativă și că acesta a preluat numele conspirativ de „Ion Popescu, Tudor Costea, Ion Gută și Cameleonul” și a dat diferite relații cu privire la evenimente și cu privire la colegii săi de facultate.

Prin sentința civilă nr.3143/19.11.2008 pronunțată de Tribunalul București Secția a-IX-a Contencios Administrativ și Fiscal s-a respins acțiunea formulată de reclamantul CNSAS , în contradictoriu cu pârâțul Ioan Adrian Vilău.

Pentru a se pronunța astfel Tribunalul a reținut că din cuprinsul Notelor informative semnate de pârât rezultă că acesta a redactat înscrisuri despre.....,,, și

Din cuprinsul acestor înscrisuri rezultă că pârâțul a dat relații cu privire la caracterizare acestora, legăturile acestor persoane în familie cu colegi, preocupări profesionale, legături ale acestora cu persoane din țară și străinătate.

Tribunalul a reținut că acestea nu au vizat încălcarea dreptului la viață privată și dreptul la libera exprimare și libertatea opiniilor. Informațiile priveau activități și atitudini ale unor persoane care povesteau evenimente din viața lor, relatau atitudini, sentimente și opinii care însă nu aveau legătură cu regimul totalitar comunist.

De asemenea, s-a reținut că în aceste note informative se dădeau asigurări de către pârât că persoanele respective nu vor rămâne în străinătate în cazul în care vor primi pașaport.

De asemenea, Tribunalul a reținut că în cauză nu s-a atașat nici un document din care să reiasă că, pe de o parte, pârâțul a furnizat informații sub orice formă, iar pe de altă parte, că prin aceste informații

furnizate „se denunțau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist” și că aceste informații au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Instanța a reținut că pârâtul a primit de la reclamantă, în baza Legii nr.187/1999, Decizia nr.86/27.11.2000, în care s-a stabilit că pârâtul nu a desfășurat activitate de poliție politică. De la acest act reclamanta a mai primit în anul 2006 actele depuse la acest dosar și în baza Legii nr.187/1999 nu a emis o altă decizie prin care să stabilească calitatea de colaborator al pârâtului.

Din Nota de analiză din 23.05.1987, adresa nr.1/MM/00252397 din 20.11.1987 și a raportului din 25.12.1987 a Ministerului de Interne, Inspectoratul Județean Cluj, rezultă că reclamantul nu a fost util, a prezentat dezinteres și a fost aprobată scoaterea sa din rețeaua organelor securității, fiind recunoscută implicit de fosta Securitate lipsa caracterului informațiilor furnizate de pârât, de denunțare a activităților și atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist și a caracterului informațiilor de a fi apte să ducă la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs reclamantul CNSAS, criticând sentința pentru nelegalitate și netemeinicie.

Arată recurentul că ulterior recrutării sale de către ofițerii fostei Securități, pârâtul a furnizat acestora date prin care în mod conștient a făcut posibilă luarea unor măsuri de urmărire informativă, împotriva unora dintre persoanele la care s-a referit în delațiunile sale.

Concret pârâtul a semnalat prin Nota informativă din data de 21.01.1986 despre situația unei persoane care „a refuzat să participe la acțiunea de vot”.

În perioada comunismului neparticiparea la vot, cu atât mai mult ca urmare a unui refuz explicit era considerată ca un act de frondă la adresa regimului. Așa cum rezultă din consemnare ofițerului de legătură, în ceea ce privește victima delațiunii sunt demarate imediat investigații suplimentare, cerându-se relații de la Inspectoratul Județean de Securitate în raza căruia domicilia respectiva persoană.

Aceste investigații presupuneau cel puțin încălcarea dreptului la viață privată, drept prev. de art.17 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice și art.12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Toți cetățenii cunoșteau faptul că refuzul explicit de a participa la vot, constituia un gest de nesupunere față de regim, și cu atât mai mult o persoană care studia dreptul avea reprezentarea consecințelor faptelor sale.

A mai arătat recurentul că legiuitorul nu impune existența mai multor informații transmise de persoana verificată către fosta Securitate, pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

De asemenea, a mai arătat recurentul că s-a reținut în motivarea acțiunii sale încă o Notă informativă a pârâtului în care se face referire la împrejurarea în care mai mulți colegi de facultate ai pârâtului au dat foc unor cursuri de economie politică.

S-a mai arătat că instanța de fond a făcut referire la alte Note informative date de pârât pe parcursul colaborării cu Securitatea, iar nu pe cele pe care s-a întemeiat acțiunea.

Față de împrejurarea că Securitatea nu s-a arătat mulțumită de cantitatea de material informativ primit de la pârât, recurentul arată că este total irelevant.

În drept, cererea de recurs se întemeiază pe disp. art.299, 304¹ c.pr.civ.

Pârâtul intimat Vilău Ioan Adrian a formulat întâmpinare la cererea de recurs și a solicitat respingerea acesteia.

Arată pârâtul intimat că în data de 27.11.2000, ca urmare a verificării arhivelor, CNSAS a stabilit că în conformitate cu Legea 187/1999 că pârâtul nu face parte dintre persoanele care au desfășurat activitate de poliție politică. Decizia CNSAS a fost publicată, împotriva ei nu s-a formulat nicio contestație, devenind definitivă.

Consideră pârâtul că, din comunicările ulterioare ale CNSAS precum și din înscrisurile comunicate instanței, rezultă că în ceea ce-l privește nu există date, informații sau dosare suplimentare față de cele care au fost cunoscute de către CNSAS în momentul în care s-a stabilit că nu a făcut poliție politică.

În acest fel se arată că ne aflăm în fața unei autorități de lucru judecat, câtă vreme între aceleași părți, pentru același obiect și cauză, părțile au parcurs treptele jurisdicționale prevăzute de lege.

De asemenea, a arătat pârâtul că din relațiile pe care le-a avut cu Securitatea rezultă că a susținut și apărut drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Astfel, apreciază pârâtul că deși ofițerul de securitate a prezentat faptul că sursa „Marin” a afirmat despre colega în cauză că are relații cu străinii (student sud american) și că nu reprezintă garanția că se va întoarce în țară, acesta a susținut aprobarea cererii de plecare în Anglia și a dat garanții că aceasta este o persoană ireproșabilă, cu un comportament decent solicitând să i se elibereze un pașaport.

Apreciază pârâtul că prin aceste fapte a sprijinit un coleg să exercite un drept fundamental, respectiv dreptul la liberă circulație.

Și în raportul informativ din 18.03.1985, pârâtul apreciază că a apărut dreptul la liberă circulație a persoanei în cauză care a primit avizul de a pleca din țară, i s-a eliberat pașaport și a călătorit în străinătate.

De asemenea, în Nota din 16.04.1985 pârâtul a prezentat garanții pentru plecarea unei colege.

Nota din 27.05.1985 a fost întocmită după ce persoana în cauză a fost exclusă din P.C.R. și din facultate, ca urmare a unor sesizări și denunțuri făcute și de alte persoane, iar pârâtul prin caracterizarea făcută a determinat ca persoana în cauză să fie reprimită în Facultatea de Drept, și-a continuat studiile fiind în prezent consilier juridic.

Consideră pârâtul că nu a făcut altceva decât să apere dreptul la învățătură a unui om și libertatea sa de expresie, chiar dacă ea îmbrăca forme atipice.

Despre incidentul relatat din Nota din 25.06.1985, când în urma unui chef au fost arse cursurile de economie politică și documentele P.C.R. și pârâtul a fost exclus din cămin împreună cu alții, se arată că după un an e zile a fost chemat de către ofițerul de securitate care i-a reproșat pârâtului că nu păstrează legătura cu el, că refuză să dea informații despre colegi și să sprijine societatea, atenționându-l că desfășoară o slabă activitate în culegerea și furnizarea de informații de interes operativ.

În Nota în care pârâtul a explicat despre notițele de la economie politică care au fost arse, acesta a explicat că nu a fost nici un fel de protest împotriva P.C.R. sau a secretarului său general, și în urma Notei s-a concluzionat că nu au rezultat intenții dușmănoase.

În legătură cu Nota de 21.01.1986 invocată ca temei al recursului, pârâtul arată că nu a făcut nicio afirmație din care să rezulte simpatia colegului pentru vreun partid sau organizație politică, curent sau altă sectă religioasă, precizând că persoana în cauză nu a suferit nicio sancțiune nu a fost supusă vreunei repercusiuni și a absolvit facultatea.

Concluzionând, pârâtul a arătat că relația sa cu Securitatea s-a bazat pe sentimentele sale patriotice, iar această relație a fost întreruptă în anul 1987, acesta fiind considerat inutil în munca informativă.

Analizând actele dosarului prin prisma normelor legale incidente și susținerile părților, Curtea constată următoarele:

Pârâtul a candidat la funcția de primar general al Municipiului București, fapt pentru care a fost verificat în temeiul disp. art.3 lit.h din OUG 24/2008.

Din cuprinsul Notei de constatare nr.S/DI/I/888/05.06.2008 rezultă că pârâtul a fost recrutat în 28.02.1984 din rândul studenților de la Facultatea de Drept, pentru a face parte din rețeaua de Securitate Informativă în scopul cunoașterii și prevenirii eventualelor fapte de natură antisocială.

Pârâtul intimat Vilău Ioan Adrian a fost considerat corespunzător, iar recrutarea sa a fost efectuată pe bază de sentimente patriotice, date fiind concepțiile sale sănătoase despre lume și viață (fila 22, 23 dosar T.B.).

Pârâtul intimat a semnat angajament și a preluat numele conspirativ de „Ion Popescu, Tudor Costea, Ion Gută și Cameleonul” (filele 25, 26 dosar fond).

În ceea ce privește Nota informativă din data de 25.06.1985 care se referă la arderea și aruncarea cursurilor de economie politică, despre care pârâtul intimat a precizat că prin aceasta a arătat că nu a fost nici un fel de protest împotriva P.C.R. sau secretarului general și că s-a concluzionat că nu au existat intenții dușmănoase, totuși, se reține că din Nota informativă rezultă și faptul că măsura disciplinară luată de decanat a fost de a nu mai fi cazați în căminele studențești pentru primul semestru al anului școlar 1984 – 1985.

De asemenea, pârâtul intimat a fost instruit să le supravegheze în continuare conduita și poziția lor prezentă, în special a studentului Popovici, care se pare că a fost cel mai vinovat de cele petrecute. În final, s-au luat măsuri în sensul că vor fi controlați și prin sursa „Marin” (filele 29 – 30 dosar fond).

Referitor la Nota din 21.01.1986 prin care sursa informează în legătură cu studentul....., se observă că pârâtul a furnizat informații despre cărțile de lectură ale studentului, atitudinea sa, faptul că nu a făcut nici o afirmație din care să rezulte simpatia sa pentru vreun partid sau organizație politică, curent sau sectă religioasă, acesta refuzând să participe la acțiunea de vot.

S-a arătat că a afirmat că va merge și el la vot la insistențele colegilor, după care nu s-a mai prezentat la vot.

La finalul Notei s-a precizat că H.E. este semnalat cu unele aspecte de interes operativ, având și afecțiuni neuropsihice.

Pârâtul intimat a fost instruit să-l supravegheze, să stabilească în discuții cu el gradul de discernământ și dacă poate prezenta pericol social, iar ca măsuri s-a stabilit că vor fi cerute investigații despre el și de la I.J.Alba. (filele 36, 37 dosar fond).

Potrivit art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008 - *“colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie*

cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Se apreciază că informațiile furnizate organelor de Securitate de pârât, în calitate de colaborator al fostei Securități, au vizat îngrădirea următoarelor drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată: - dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor – art.28 din Constituția României din 1965, art.19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice; - dreptul la viața privată – art.17 din Pactul Internațional; - dreptul de a alege și de a fi ales prev. de art.25 din Constituția României din 1965, coroborat cu art.25 lit.b din Pactul Internațional.

Curtea consideră că sunt îndeplinite condițiile prev. de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008 pentru a se constata calitatea de „colaborator al Securității” în sensul că informațiile furnizate, indiferent sub ce formă să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, în primul rând pârâtul a semnat angajament de colaborator bazat pe sentimentele sale patriotice (fila 25, 26 dosar T.B.).

Din informațiile furnizate prin Notele prezentate mai sus, rezultă încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale arătate, astfel, neparticiparea la vot a studentului H.S. precum și analizele despre comportamentul acestuia, preferințele literare, religioase, simpatia sau apartenența la un partid sau organizație politică, curent se circumscriu psihologiei colaboratorilor cu organele fostei Securități care, chiar dacă n-ar fi avut repercusiuni asupra persoanei în cauză, ceea ce nu s-a dovedit, ci dimpotrivă au fost trasate sarcini și au fost luate măsuri, încalcă dreptul la viața privată a individului, dreptul oricărei persoane de a nu expune altora aspectele cele mai intime ale ființei sale, despre elementele care privesc modul nostru de a gândi și care trebuie să rămână inaccesibile.

La fel referitor la arderea cursurilor de economie politică, despre care pârâtul intimat arată că nu a avut urmări, după cum s-a arătat mai sus și în legătură cu această împrejurare au fost trasate sarcini și au fost

luate măsuri disciplinare care se încadrează în prevederile art.2 lit.b din OUG 24/2008.

În ceea ce privește decizia CNSAS din data de 27.11.2000, care a stabilit urmare a verificării arhivelor, că în conformitate cu Legea 187/1999 pârâtul nu face parte dintre persoanele care au desfășurat activitate de poliție politică, Curtea reține că decizia CNSAS a fost emisă în baza unei norme constatată neconstituțională prin decizia Curții Constituționale nr.51/2008 prin încălcarea disp. art. 126 alin. 5 din Legea fundamentală.

Se apreciază că în raport de disp. art. 32 din OUG nr.25/2008 reclamanta putea emite o nouă decizie conform noilor prevederi legale.

Față de cele arătate mai sus, în conf. cu disp. art. 312 C.p.civ. alin.1 raportat la art. 304 pct.9 C.p.civ. se va admite recursul, se va modifica sentința recurată în sensul că pe fond: se va admite acțiunea, se va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite recursul declarat de recurentul reclamant **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, împotriva sentinței civile nr.3143/19.11.2008 pronunțată de Tribunalul București – Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr.25150/3/2008, în contradictoriu cu intimatul pârât **VILĂU ADRIAN IOAN**.

Modifică sentința civilă recurată în sensul că:

Admite acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Vilău Adrian Ioan.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Vilău Adrian Ioan.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, azi 15.06.2009.

**PREȘEDINTE
VOICU RODICA**

**JUDECĂTOR
HORTOLOMEI VICTOR**

**JUDECĂTOR
GRECU GHEORGHE**

**GREFIER
CONSTANTIN DOINA**

Red.V.R.
M.Gh./2 ex.
08.10.2009

25150/3/2008

07.06.2012

Irevocabilă